MITROPOLIA ARDEALULUI

REVISTA OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI SIBIULUI, ARHIEPISCOPIEI ALBA IULIEI, EPISCOPIEI ORADIEI, EPISCOPIEI COVASNEI ȘI HARGHITEI ȘI EPISCOPIEI DEVEI ȘI HUNEDOAREI

2

SERIE NOUĂ, Anul 2 (37), Nr. 2, aprilie-iunie, 2022

Editura ANDREIANA, SIBIU

ISSN 1013-4204

MITROPOLIA ARDEALULUI

COLEGIUL EDITORIAL

PREŞEDINTE
Î.P.S. Prof. Dr. LAURENŢIU STREZA,
Arhiepiscopul Sibiului şi Mitropolitul Ardealului

VICEPREŞEDINŢI
Î.P.S. IRINEU POP, Arhiepiscop al Alba Iuliei
P.S. SOFRONIE DRINCEC, Episcop al Oradiei
P.S. ANDREI MOLDOVAN, Episcop al Covasnei şi Harghitei
P.S. NESTOR DINCULEANĂ, Episcop al Devei şi Hunedoarei

Director
Arhim. Dr. Ioachim Tomoiagă

Redactor-şef
Pr. Lect. Dr. Emanuel Tăvală

Redactor consultant
Pr. Prof. Dr. Habil. Daniel Buda

Colegiul de redacţie
Pr. Lect. Dr. Oliviu Botoi (Alba Iulia), Pr. Cristian Rus (Oradea), Pr. Dr. Laurenţiu-Gabriel Panciu (Miercurea Ciuc), Pr. Prof. Dr. Florin Dobrei, Pr. Prof. Dr. Vasile Vlad (Deva), Pr. Prof. Dr. Vasile Mihoc, Arhid. Prof. Dr. Ioan Ică jr, Pr. Dr. Cristian Muntean (Braşov), Pr. Conf. Dr. Habil. Constantin Necula, Conf. Dr. Adrian Lemeni (Bucureşti), Prof. Dr. Paul Brusanowski, Diac. Dr. Gheorghe Anghel, Lect. Dr. Ioan Ovidiu Abrudan

COPERTĂ: Pr. Florin Bleoca
CORECTURĂ: Nicolae-Toma Posa
TEHNOREDACTARE: Fabian Filipescu

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
ARHIEPISCOPIA SIBIULUI, Str. MITROPOLIEI, NR. 35
COD IBAN RO69 RNCB 4200 0000 0061 0001, B.C.R. SIBIU

CUPRINS

CUVÂNTUL IERARHULUI

† Dr. Laurenţiu Streza, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, *Credința iubitoare și rugăciunea smerită – daruri primite ca fii ai lui Dumnezeu* 7

PASTORALE

† Dr. Laurenţiu Streza, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, *«Învierea lui Hristos – biruința dragostei jertfitoare»* 11

† Irineu, Arhiepiscopul Alba Iuliei, *Pastorală la sărbătoarea Învierii Domnului* 17

† Sofronie, Episcopul Oradiei, *Scrisoare Pastorală cu ocazia marii sărbători domnești a Învierii Domnului Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Hristos 2022* 21

† Andrei, Episcopul Covasnei și Harghitei, *Hristos a înviat! – Toate s-au umplut de lumină!* 30

† Nestor, Episcopul Devei și Hunedoarei, *Învierea lui Hristos – bucuria redobândirii vieții dincolo de suferința morții* 64

ANUL OMAGIAL ȘI COMEMORATIV 2022

Pr. Dr. Ioan Voineag, *Modele de rugăciune stăruitoare manifestate de femei credincioase emblematice din Vechiul și Noul Testament* 39

INTERVIU

Interviu cu ÎPS Irineu, Arhiepiscopul Alba Iuliei 65

CUVÂNT FILOCALIC

Pr. Dr. Cristian Groza, *Rugăciunea lui Iisus la Sf. Iosif Isihastul*.....71

BISERICA ÎN ACTUALITATE

Pr. Prof. Univ. Dr. Sorin Cosma, *Războiul – crimă antisocială și păcat strigător la cer* 76
Conf. Univ. Dr. Habil. Ciprian-Iulian Toroczkai, *Ortodoxie, mesianism și tendințe imperialiste ruse: actualitatea tragică a unui proiect eșuat*.....92

TEOLOGIE ȘI ȘTIINȚĂ

Pr. Dr. Nichifor Tănase, *Sfințenia minții sau „a gândi" (phronein) ortodox – „a gândi (phronein) la fel unii pentru alții, după Iisus Hristos" (Rm. 15, 5)*.....107
Prof. Dr. Alexandru Nicoară, *Haghiatriaza sau ipostazierea Sfintei Treimi (αγιατριαζά της Αγίας Τριάδας)*.....116

ISTORIE ȘI ORTODOXIE

Ana Grama, *Episcopul Andrei Șaguna, alături și în fruntea pașoptiștilor transilvani* 129
Diac. Drd. Vasile Nedelea, *Preotul Ioan Modroiu – exemplu al dragostei de patrie* 147
Nicolae-Toma Posa, *Revista Teologică – 115 ani de la publicarea primului număr*.....150

TÂLCUL EVANGHELIEI

Pr. Daniel-Marius Ungureanu, *Predică la Duminica a 5-a din Postul Mare (a Cuvioasei Maria Egipteanca)* 162
Pr. Marius-Nicolae Herța, *Predică la Intrarea în Ierusalim a Domnului nostru Iisus Hristos* 165
Pr. Prof. Dr. Traian Nojea, *„Prin acest semn vei învinge”* 168
Pr. Remus Fessner, *Predică la Duminica a V-a după Paști (a Samarinencei). Credință și fapte bune* 171
Pr. Dr. Cristian Vaida, *Duhul Sfânt – Mângâietorul și Sfințitorul vieții noastre* 176
Pr. Lucian David, *Predică la Duminica Pogorârii Duhului Sfânt* 180
Pr. Prof. Dr. Traian Nojea, *Idealul sfințeniei – scopul vieții creștine* 183
Pr. Liviu-Iulian Tarcău, *Puterea rugăciunii, a răbdării și a nădejdii. Predică la înmormântare* 187

CATEHEZE

Pr. Dr. Dorin Costescu, *Rugăciunea și postul, cele două aripi ale sufletului către mântuire* 191
Pr. Dr. Dorin Costescu, *Teologia suferinței și rugăciunea salvatoare* 203

COMUNICAREA BISERICII 2.0

Tomi Cristin, *Tehnici moderne de comunicare în predică?* 216

RECENZII

Pr. Prof. Univ. Dr. Sorin Cosma, *Pr. Conf. Dr. Lucian Farcașiu, Prin Cruce – la Înviere. Semnificația Teologică și Duhovnicească a Perioadei Triodului și Penticostarului, ediția a II-a revizuită și adaugită, apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului, Editura Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, 2021, 464 p.* 222
Pr. Lect. Dr. Emanuel P. Tăvală, *† Macarie Drăgoi, Episcopul Episcopiei Ortodoxe Române a Europei de Nord, 10 ani cu mitropolitul meu, Bartolomeu Anania (1998-2008). Amintiri la capătul dorului, Editura Polirom, 2001, 528 p.* 227

CȘ III Dr. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Anca Elisabeta Tatay, Cornel Tatai-Baltă, Arta grafică a cărților românești vechi tipărite la Brașov (1805-1827), Editura Mega, Cluj-Napoca, 2020, 245 p.* 230
Pr. Dr. Cristian Muntean, *Adrian Lesenciuc, Iraclie Porumbescu și revoluțiile – opera uitată, Editura Basilica, 2022, 336 p. ISBN 978-606-29-0484-5*.....236
Sebastian Doreanu, *Anca Sîrghie, Procesul Memorandistului Nicolae Cristea, Editura Eikon, București, 2021, 350 p., ISBN: 978-606-49-0437-9*.243
Fabian Filipescu, *Pr. Dr. Mihai Petian, Epistola către Tit a Sfântului Apostol Pavel, ediția a II-a, adăugită, Editura Andreiana, Sibiu, 2021, 222 p. ISBN 978-606-989-058-5*.....247